

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

МОДУЛ 2. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ФАКТОРИ: ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ СЪТРУДНИЧЕСТВО

УЧЕБЕН ЕКИП И ГРУПА.

**РАБОТА В ЕКИП. КОЛАБОРАТИВНО (СЪВМЕСТНО)
ОБУЧЕНИЕ**

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

УЧЕБЕН ЕКИП И ГРУПА

- 1. Групата е „фундаментът“ на екипа.**
- 2. Екипът е малка група от хора – всички сплотени около специална мисия.**
- 3. Екипът „се отглежда“ в специални условия,** за които се грижат мениджърите (в ученическия екип – учителите).
Проектиране на екипа и управлението му, от „културата за работа в екип“.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001
„Квалификация на педагогическите специалисти“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

- **КЛЮЧОВИ АСПЕКТИ НА ГРУПАТА, КОИТО ИМАТ РЕЛАЦИЯ С ЕКИПА.**
- ✓ В групата съществува интерактивност – хората оказват помежду си взаимно влияние и това ги поставя във взаимна зависимост.
- ✓ Взаимната зависимост в групата се установява и поддържа чрез нормите, ролите и социалния статус на участниците.
- ✓ Взаимната зависимост между участниците в групата е повлияна от сплотеността, съпричастието и сътрудничеството помежду им.
- ✓ Продуктивността на групата е определена най-силно от задачата, по която тя работи, от решенията, които групата взема, от лидерството.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001
„Квалификация на педагогическите специалисти“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

ДИФЕРЕНЦИАЦИЯ И ГРУПОВА РАБОТА

- ✓ Груповата работа – възможности за вътрешна диференциация в хетерогенните класове, като се групират по 3-8 ученици (оптимален брой 4).
- ✓ Задачата се дава на групата, а не на отделен ученик.
- ✓ При работа в малката група – по-благоприятни условия да действат в съответствие със собствената си индивидуалност.
- ✓ При комуникацията в малката група, ученикът може да изкаже собственото си мнение, активно да участва в решаването на учебните задачи в съответствие със своите интереси и способности.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001
„Квалификация на педагогическите специалисти“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

- ✓ Групата може да бъде сформирана от учителя на основата на познавателното равнище на учениците.
- ✓ Групата може да бъде сформирана и според желанията на самите ученици.
- ✓ Опасност, свързана с активността на учениците.
- ✓ Индивидуализация на обучението в границите на вътрешната диференциация – **диференцираната самостоятелна работа**, която протича в уединение и с индивидуален темп.
- ✓ Задачите варират в зависимост от индивидуалните особености на учениците.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

● **ВРЕМЕННОСТ НА ДИФЕРЕНЦИАЦИЯТА**

Групите не трябва да се приемат като абсолютно устойчиви. Това може да има следните негативни последици:

- ✓ създаване на чувство на превъзходство на една група и чувство за малоценност на друга;
- ✓ задълбочаване на пропастта между слабите ученици и равнището на класа;
- ✓ стереотипно възприемане на ученика от страна на учителя.

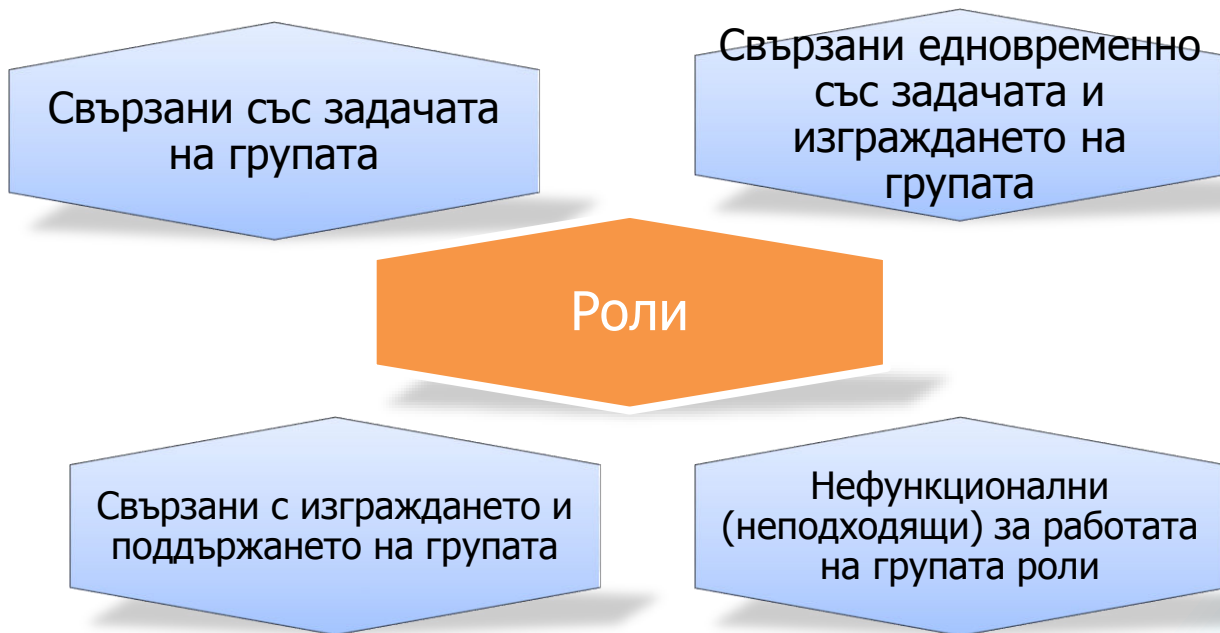
Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001
„Квалификация на педагогическите специалисти“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

● РОЛИ В ГРУПАТА И ЕКИПА

Социалните роли в групата представляват съвкупност от норми на поведение за конкретна позиция или длъжност.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001
„Квалификация на педагогическите специалисти“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

- **СПЛОТЕНОСТ НА ГРУПАТА**
- ✓ Фактори, които формират сплотеността – харесване, симпатия, ефективност на действията (в т.ч. и координацията на действията), наличие на цел пред групата.
- ✓ Сплотеността влияе върху морала и мотивацията на групата за високи резултати.
- ✓ Негативни последици на сплотеността – групата е толкова сплотена, че не допуска никакви съмнения, разногласия и по-различни мнения по отношение на някакъв въпрос.
- ✓ Екипът изисква сплотеност около целта, към която се стреми и абсолютно изключва единомислието.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001
„Квалификация на педагогическите специалисти“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

● ВЛИЯНИЕ НА ЗАДАЧИТЕ

Стайнър (1972) – класификация на **видовете задачи** при работа в група:

- ✓ **Унитарни – не се делят на подзадачи**, т.е. не е възможно разделение на труда и в този смисъл не бива да се възлагат за групово изпълнение.
- ✓ **Адитивни – могат да се подразделят на подзадачи**, а резултатите от изпълнението им могат да се обединят.
- ✓ **Компенсирани – изискват групово решение**, което е средно аритметично на индивидуалните решения.
- ✓ **Дизконюнктивни – групата взема общо решение.**
- ✓ **Конюнктивни – всички участници в групата действат общо.**
- ✓ **Дискреционни – групата решава сама** как ще бъде изпълнена една задача.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

ЕКИПНА РАБОТА

Екипната работа е обща за всички участници в екипа по обща задача и приключва с общ продукт, която включва усилията на всички участници едновременно.

Разпределението на общата задача между участниците не е екипна работа, а работа в група.

Интерактивността е задължителна за извършване на екипната работа.

Два вида поведение в екипа – индивидуално и екипно.
Сборът от двете не е равнозначен на екипна работа.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

РАБОТА В ЕКИПА

- **КЛАСНИЯТ РЪКОВОДИТЕЛ КАТО ЛИДЕР НА ЕКИПА УЧИТЕЛИ, РАБОТЕЩИ С КЛАСА**
- **РОЛИ В УЧИТЕЛСКИЯ ЕКИП**

Инициатор

Вдъхновител

Конкретизатор

Координатор

Философ

Плановик

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001
„Квалификация на педагогическите специалисти“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

МОДЕЛИ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА РАБОТАТА

Споделяне на
отговорностите

Разделяне на
работите

Първично-вторичен

НАСТАВНИЧЕСТВО В УЧИТЕЛСКИТЕ КОЛЕКТИВИ

Да окаже
подкрепа

Да помогне на
учителите

Да улесни и ускори
споделянето

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

❖ **ФОРМИ НА НАСТАВНИЧЕСТВО**

Индивидуална –
работа с по-опитен
учител

Колективна –
работа в екип с
други учители

❖ **ОТГОВОРНОСТИ НА НАСТАВНИКА**

❖ **КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИЦИ**

❖ **ОБУЧЕНИЕ НА НАСТАВНИЦИ**

❖ **ЛИМИТИ НА ОТНОШЕНИЯТА**

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

*Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Европейски социален фонд

КОЛАБОРАТИВНО (СЪВМЕСТНО) ОБУЧЕНИЕ

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

КОЛАБОРАТИВНО (СЪВМЕСТНО) ОБУЧЕНИЕ

- ✓ Всички форми на организация на обучението, различни от индивидуалната и фронталната.
- ✓ Съвместното обучение представлява работа в група (групова работа).
- ✓ Колаборативното (съвместно) обучение може да бъде два типа:
по двойки и групово.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001
„Квалификация на педагогическите специалисти“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

● ОБУЧЕНИЕ ПО ДВОЙКИ

Два типа: учене с партньор (учене по двойки) и обучение чрез тютори.

● УЧЕНЕ С ПАРТНЬОР (УЧЕНЕ ПО ДВОЙКИ)

Организация на учебния процес, при която учениците се групират по двойки.

● ВЗАИМНО ОБУЧЕНИЕ

- ✓ Компетентен съученик (тютор) под управлението на учителя помага на един или повече ученици на същото ниво да усвоят понятие или да формират умение.
- ✓ Ученици от горните класове (тютори), които работят с по-малки ученици.

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

- Програмите за такъв вид обучение могат да приемат много форми:

Три или четири двойки	Работа по двойки за речник (чужд език) и др.	Пулсиращо обучение
Работят заедно в стая с необходимите пособия	Двойките могат да бъдат неравностойни и равностойни	Обучението започва само с няколко двойки и постепенно включва всички ученици и учители

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

- Технологията се свързва с няколко последователни стъпки:

1

Избор на тютори

4

Селекция на знания
и умения (курикулум)

2

Планиране –
акцентира се на най-
важното

5

Демонстрация пред
тюторите. Разработ-
ка на урока с тях

3

Подготовка на
тюторите – обяс-
нение на целите,
ценностите, ролите

6

Проверка и оценка
на резултатите в
хода и в края на
процеса

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

● ГРУПОВО ОБУЧЕНИЕ

Индивидуализация,
подкрепена
от групата

Компетитивно
(състезателно)
групово обучение

Групово
обучение

„Групов пъзел“

Кооперативно
(сътрудничещо)

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

КООПЕРАТИВНО ОБУЧЕНИЕ

Характеристики:

Положителна взаимозависимост

Взаимодействие в пределите на групата

Отговорност на всеки за резултата на групата
като цяло

Формиране на навици за поведение в малки
групи

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ОРГАНИЗАЦИЯТА НА КООПЕРАТИВНОТО ОБУЧЕНИЕ

НОРМИ НА ГРУПОВА РАБОТА

1. Искреност
(откритост)

3. Конкретност и
непосредственост

4. Активност

5. Свобода на
изразяването

6. Безусловно
възприемане
на другите

2. Неоценъчна
атмосфера

7. Групова и
лична
отговорност

8. Оказване
на подкрепа

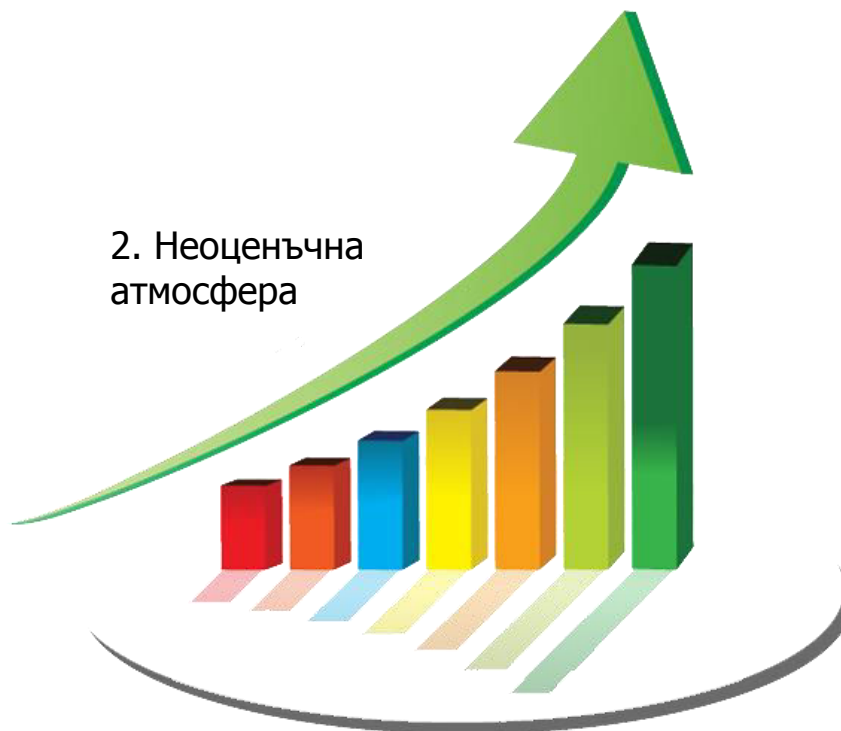
13. Инициативност

12. Субективност на
участника в
груповия процес

11. Опора върху
силните личностни

10. Групова
защитеност

9. Неприкосновеност
на личността

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001
„Квалификация на педагогическите специалисти“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

- **УСЛОВИЯ ЗА УСПЕХ И КРИТЕРИИ ЗА ЕФЕКТИВНОСТ.**
- **Фактори, от които зависи кооперативното обучение**

Мотивация на учениците

Чувство за лична и групова отговорност

Социални умения за работа в група

Вербално взаимодействие лице в лице

Препоръки от учителите

Добро преподаване

Комуникация, доверие, лидерство

Лична отговорност, паралелно с груповата цел

Положителна взаимна зависимост

Поощряване на учениците за новите им постижения

Поддържане на груповата форма

Ефективно групово поведение

Добро преподаване

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

Роля на ученика

Проектиране на целта на обучението

ОБЛАСТИ ЗА ЕФЕКТИВНО ПРИЛОЖЕНИЕ НА КООПЕРАТИВНОТО ОБУЧЕНИЕ

Роля на учителя

Европейски съюз

ПРОЕКТ BG051PO001-3.1.03-0001

„Квалификация на педагогическите специалисти“

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на
Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”,
съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

Европейски социален фонд

РАБОТНИ МАТЕРИАЛИ И УКАЗАНИЯ

ПРЕЗЕНТАЦИЯ НА РЕЗУЛТАТИТЕ

